

MINISTERUL FINANTELOR

Nr. /

APROB,
PRIM-MINISTRU
Ion-Marcel CIOLACU

M E M O R A N D U M

De la: Ioan - Marcel BOLOȘ, ministrul finanțelor

Tema: Aprobarea rezultatelor prioritizării proiectelor de investiții publice semnificative ce urmează a fi utilizate în procesul de elaborare a proiectului legii bugetului de stat pe anul 2024

În scopul alinierii portofoliului de proiecte de investiții noi și în continuare, finanțate din fonduri publice, cu prioritățile Guvernului și în vederea includerii în proiectul de buget pentru anul 2024 a proiectelor de investiții cu cele mai ridicate beneficii economice și sociale, Ministerul Finanțelor prezintă Guvernului spre aprobare, lista proiectelor de investiții publice semnificative prioritizate, conform prevederilor art. 43 alin. (3) și art. 45 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2013*¹.

Politica în domeniul investițiilor publice vizează atât creșterea ritmului de finanțare în vederea finalizării proiectelor aflate în stadii avansate de implementare, în scopul desconggestionării spațiului fiscal bugetar, cât și promovarea de proiecte de investiții publice noi finanțate, în principal, din fonduri europene nerambursabile în vederea accelerării gradului de absorbție a acestora.

Principiile care stau la baza prioritizării proiectelor de investiții publice semnificative noi și în continuare sunt:

- oportunitatea proiectului în contextul strategiilor/planurilor naționale/regionale /locale/master-planuri/planuri de dezvoltare;
- justificarea economică și socială;

¹ privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr.25/2014, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 88/2013)

- suportabilitatea și sustenabilitatea financiară;
- aranjamentele pentru implementare/performața în implementare;
- perioada rămasă până la finalizarea proiectului de investiții publice, pentru proiectele în continuare.

În cadrul procesului de prioritizare, ordonatorii principali de credite evaluează proiectele de investiții publice semnificative prin prisma principiilor enunțate mai sus și a criteriilor aferente acestora și transmit Ministerului Finanțelor, conform prevederilor *Normelor metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice, aprobate prin H.G. nr. 225/2014, cu modificările și completările ulterioare*, informații cu privire la:

- punctajul acordat proiectelor de investiții publice semnificative, precum și justificarea modului de acordare a acestuia,
- valoarea actualizată a proiectelor de investiții publice semnificative și restul de finanțat până la finalizarea acestora,
- stadiul fizic și valoric al implementării fiecărui proiect precum și termenele de finalizare ale acestora.

În urma analizării și verificării datelor transmise de ordonatorii principali de credite, cu privire la valoarea actualizată a proiectelor de investiții publice semnificative prioritizate, restul de finanțat, stadiul fizic și valoric corespunzător implementării fiecăruia dintre acestea, termenul de finalizare, punctajele și justificarea modului de acordare a acestora, inclusiv indicatorii de performanță economică aferenți proiectelor de investiții publice, respectiv VENA (valoarea economică netă actualizată) și RIRE (rata internă de rentabilitate economică)², Ministerul Finanțelor a elaborat **lista proiectelor de investiții publice semnificative prioritizate ce vor fi utilizate la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2024, anexată la prezentul memorandum, pe care o supune aprobării.**

Astfel, în procesul de prioritizare, 9 ordonatori principali de credite au transmis informații cu privire la 221 de proiecte de investiții publice semnificative, cu o valoare actualizată totală de - 319.783.446 mii lei și un rest de finanțat pentru finalizarea acestora de 208.338.195 mii lei. Creditele bugetare alocate pentru aceste proiecte în anul 2023 sunt în valoare de 17.425.790 mii lei.

Dintre acestea, **62 sunt proiecte ale căror lucrări de execuție sunt finalizate** (stadiul fizic 100%) însă nu sunt închise financiar, fiind necesare plăți pentru sentințe civile, costuri aferente procedurii DAB, sentințe arbitrale, certificate finale, asistență juridică, audit de siguranță rutieră, litigii, exproprieri, etc., prezentate separat în **Anexa 2** la memorandum. Sumele alocate vor fi disponibilizate la momentul emiterii hotărârilor judecătorești/deciziilor finale/finalizării dosarelor privind exproprierile.

După stingerea obligațiilor de plată, ordonatorii principali de credite vor face demersurile necesare, în condițiile legii, pentru închiderea financiară a acestora, în vederea descongestionării spațiului fiscal.

² potrivit prevederilor art. 10 alin. (2) din *Normele metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice, aprobate prin H.G. nr. 225/2014*,

În **Anexa 1** la memorandum sunt prezentate 159 proiecte de investiții publice semnificative din care, 28 sunt proiecte noi, iar 131 proiecte sunt în continuare, aflate în diferite stadii de implementare. Valoarea actualizată totală a acestora este de 279.478.004 mii lei cu un rest de finanțat în vederea finalizării de 202.629.543 mii lei și credite bugetare alocate în anul 2023 în sumă de 16.997.253 mii lei.

Din analiza datelor transmise de ordonatorii principali de credite, **Ministerul Transporturilor și Infrastructurii** se situează pe primul loc cu un număr de 108 proiecte de investiții publice semnificative aflate în diferite stadii de implementare, având o valoare actualizată totală de 251.591.859 mii lei și un rest de finanțat până la finalizare de 180.356.985 mii lei. Separat de acestea, 60 de proiecte au lucrările de execuție finalizate, cu un rest de finanțat în valoare de 5.605.861 mii lei, sume necesare pentru plata sentințe civile, costuri aferente procedurii DAB, sentințe arbitrale, certificate finale, asistență juridică, audit de siguranță rutieră, litigii, exproprieri, etc. Alocările bugetare în anul 2023 aferente acestor proiecte sunt în sumă de 405.613 mii lei.

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor gestionează un număr de 13 proiecte aflate în diverse stadii de implementare cu o valoare actualizată totală de 7.198.671 mii lei și un rest de finanțat până la finalizarea acestora de 4.845.273 mii lei. Alocarea bugetară aferentă acestor proiecte în anul 2023 este de 430.042 mii lei. Proiectul "Amenajări hidrotehnice în bazinul hidrografic Niraj, jud. Mureș" este finalizat (100% fizic) însă nu este închis financiar fiind necesare plăți pentru derularea contractului de asistență juridică privind exproprierea terenurilor.

Ministerul, Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației gestionează un număr de 21 proiecte, cu o valoare actualizată totală de 5.026.174 mii lei și un rest de finanțat până la finalizarea acestora de 4.297.306 mii lei, din care 10 proiecte sunt noi și 11 proiecte se află în implementare. Alocarea bugetară aferentă acestor proiecte în anul 2023 este de 526.065 mii lei.

Ministerul Sănătății gestionează un număr de 9 proiecte semnificative, cu o valoare actualizată totală de 9.927.395 mii lei și un rest de finanțat până la finalizarea acestora de 9.398.195 mii lei, din care 8 proiecte sunt în derulare și 1 proiect nou. Alocarea bugetară aferentă acestor proiecte în anul 2023 este în valoare de 412.360 mii lei.

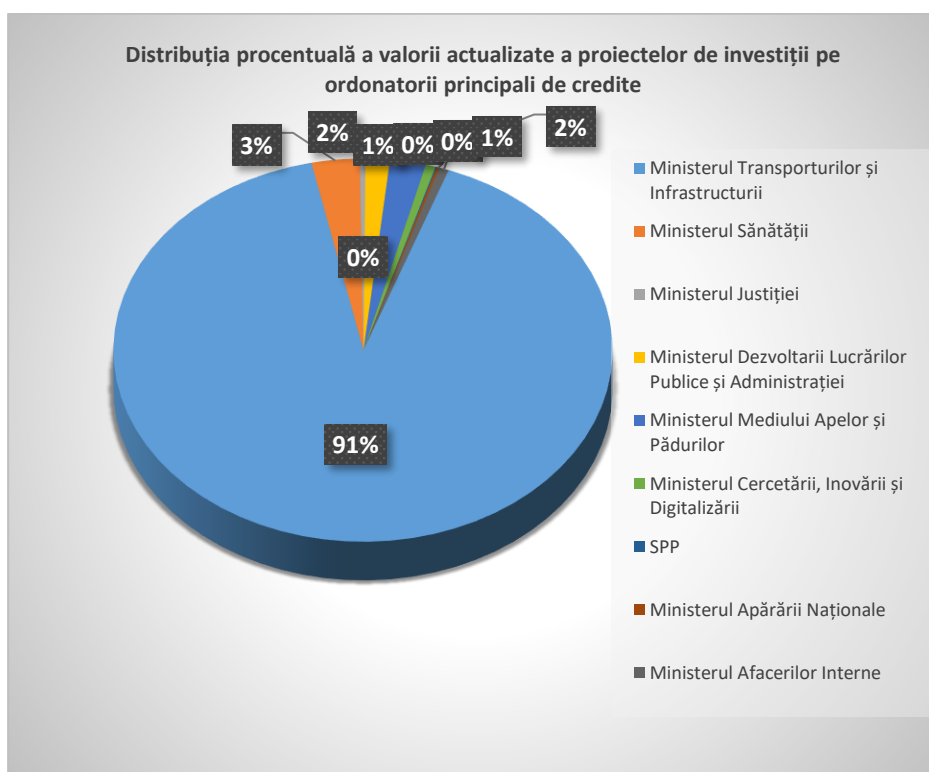
Ministerul Justiției gestionează un număr de 2 proiecte semnificative, cu o valoare actualizată totală de 1.175.463 mii lei și un rest de finanțat până la finalizarea acestora de 1.166.006 mii lei. Alocarea bugetară aferentă acestora în anul 2023 este de 6.316 mii lei.

Ministerul Apărării Naționale gestionează un număr de 3 proiecte semnificative, aflate în derulare, cu o valoare actualizată totală de 508.215 mii lei și un rest de finanțat până la finalizarea acestora de 426.180 mii lei. Alocarea bugetară aferentă celor 3 proiecte, în anul 2023, este de 77.500 mii lei.

Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării gestionează 2 proiecte semnificative, din care un proiect este finalizat urmând ca în anul 2023 să se efectueze plățile aferente salariilor, auditului financiar și studiilor de coexistență, iar **Serviciul de Protecție și Pază** și **Ministerul Afacerilor Interne** derulează fiecare câte un proiect de investiții publice semnificativ.

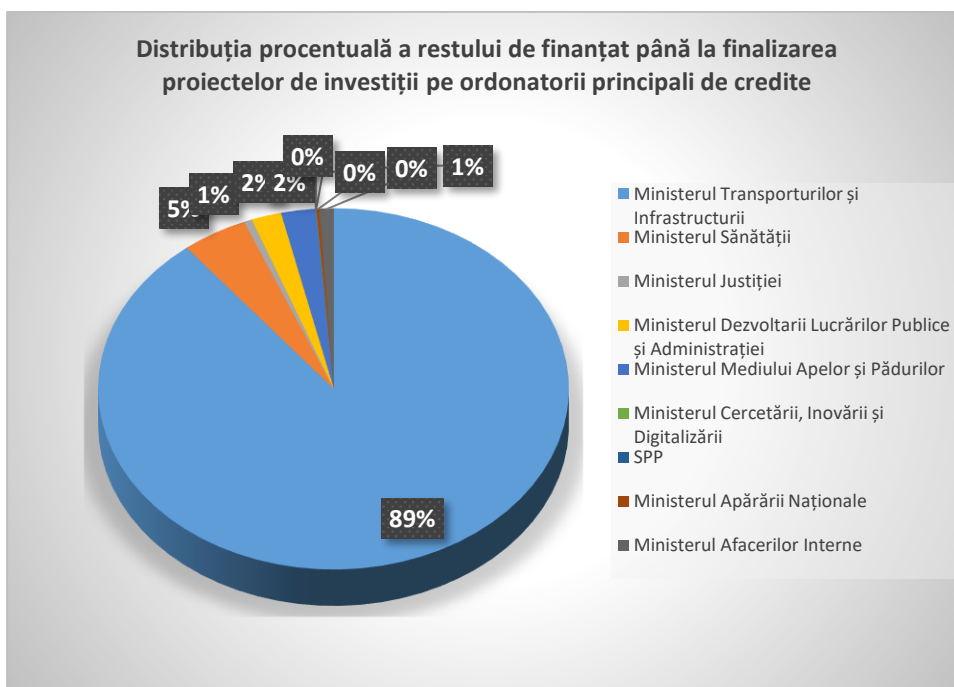
Din perspectiva valorii actualizate totale a proiectelor de investiții publice semnificative, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii deține cea mai ridicată pondere, urmat de Ministerul Sănătății. Prezentăm mai jos, în Figura nr. 1, distribuția procentuală a acestor valori pe ordonatori principali de credite:

Figura nr. 1

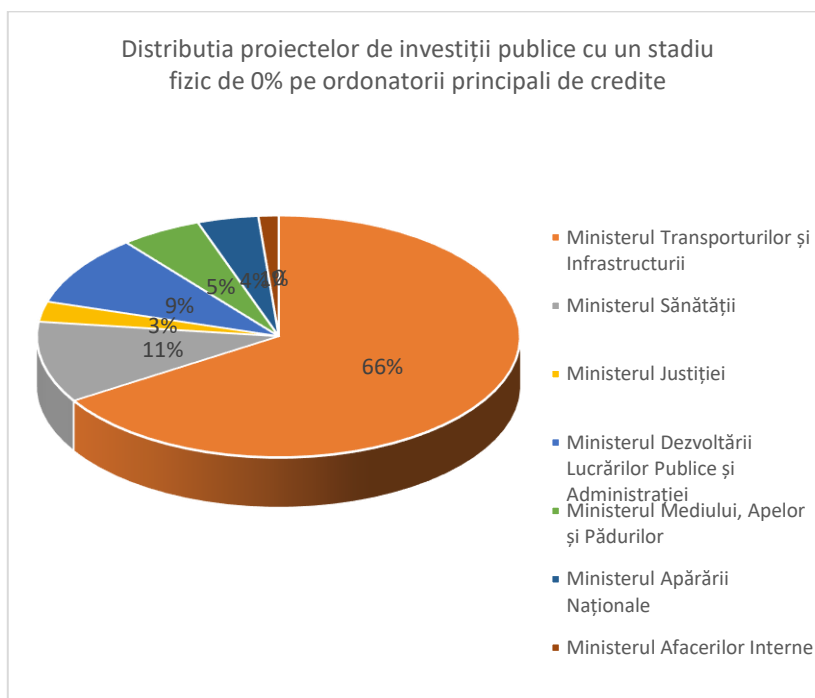
Din perspectiva valorii totale a restului de finanțat până la finalizarea proiectelor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii deține, în continuare, cea mai ridicată pondere, urmat tot de Ministerul Sănătății. Prezentăm mai jos, în Figura nr. 2, distribuția procentuală a valorii restului de finanțat pe ordonatori principali de credite:

Figura nr. 2

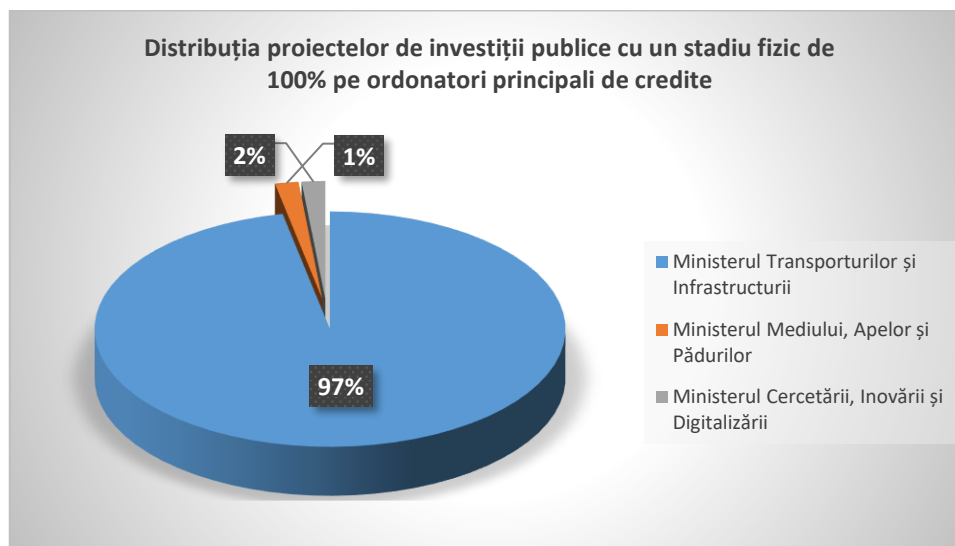
Din cele 159 proiecte de investiții publice aflate în curs de implementare, 73 proiecte au stadiul fizic 0%. Prezentăm mai jos, în Figura 3, distribuția acestora pe ordonatorii principali de credite:

Figura nr. 3

Pentru 62 de proiecte de investiții, al căror stadiu fizic de execuție este 100%, necesarul de finanțare până la închiderea financiară reprezintă 2,74% din totalul necesarului de finanțat pentru proiectele de investiții publice semnificative prioritizate. În Figura nr. 4 prezentăm distribuția acestor proiecte pe ordonatorii principali de credite:

Figura nr. 4

Prezentăm mai jos o sinteză a datelor de natură financiară aferente proiectelor de investiții publice semnificative supuse evaluării și prioritizării, elaborată pe baza informațiilor comunicate de ordonatorii principali de credite.

Proiecte aflate în diferite stadii de implementare

Nr. crt.	Ordonator principal de credite / stadiul fizic de execuție	Nr. proiecte	Valoarea actualizată a proiectului de investiții - mii lei -	Rest de finanțat până la finalizare - mii lei -
1.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii			
	Proiecte aflate în curs de implementare (stadiu fizic între 0% și 99,99%)	108	251.591.859	180.356.985
2.	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor			
	Proiecte aflate în curs de implementare (stadiu fizic între 0% și 99,99%)	13	7.198.671	4.845.273
3.	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației			
	Proiecte aflate în curs de implementare (stadiu fizic între 0% și 99,99%)	21	5.026.174	4.297.306
4.	Ministerul Sănătății			
	Proiecte aflate în curs de implementare (stadiu fizic între 0% și 99,99%)	9	9.927.395	9.398.195
5.	Ministerul Justiției			
	Proiecte aflate în curs de implementare (stadiu fizic între 0% și 99,99%)	2	1.175.463	1.166.006
6.	Ministerul Apărării Naționale			
	Proiecte aflate în curs de implementare (stadiu fizic între 0% și 99,99%)	3	508.215	426.180
7.	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării			
	Proiecte aflate în curs de implementare (stadiu fizic între 0% și 99,99%)	1	1.739.734	61.090
8.	Ministerul Afacerilor Interne			
	Proiecte aflate în curs de implementare (stadiu fizic între 0% și 99,99%)	1	2.040.142	2.037.245
9.	Serviciul de Protecție și Pază			

	Proiecte aflate în curs de implementare (stadiu fizic între 0% și 99,99%)	1	270.351	41.263
	Total general	159	279.478.004	202.629.543

Proiecte cu stadiul fizic 100%

Nr. crt.	Ordonator principal de credite / stadiul fizic de execuție	Nr. proiecte	Valoarea actualizată a proiectului de investiții - mii lei -	Rest de finanțat - mii lei -
1	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii			
	Proiecte finalizate (stadiu fizic 100%)	60	39.737.678	5.605.861
2	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor			
	Proiecte finalizate (stadiu fizic 100%)	1	233.538	101.963
3	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării			
	Proiecte finalizate (stadiu fizic 100%)	1	334.226	828
	Total general	62	40.305.442	5.708.652

Potrivit prevederilor art. 45 alin. (4) din O.U.G. nr. 88/2013, “*ordonatorii principali de credite au obligația de a respecta rezultatele prioritizării, așa cum sunt acestea aprobate de către Guvern, în procesul de elaborare a proiectului de buget pentru anul următor și de a repartiza resursele bugetare, disponibile la nivel de titlu de cheltuială, astfel încât gradul de acoperire a necesarului anual de finanțare pentru un proiect de investiții publice să nu depășească gradul de acoperire a necesarului anual de finanțare aferent oricărui altui proiect de investiții publice care a obținut un punctaj superior, în urma aplicării principiilor și criteriilor de prioritizare*”.

De asemenea, ordonatorii principali de credite vor asigura respectarea prevederilor art. 12 din *Normele metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice, aprobate prin H.G. nr. 225/2014*. Potrivit acestor reglementări, în urma aprobării de către Guvern a listei proiectelor de investiții publice prioritizate, ordonatorii principali de credite au obligația de a lua toate măsurile, în condițiile legii, pentru respectarea duratei de realizare a proiectelor de investiții publice, așa cum este aceasta stabilită prin indicatorii tehnico-economici aprobați, precum și pentru atingerea obiectivelor specifice ale proiectelor de investiții publice respective.

Având în vedere cele de mai sus, propunem **aprobarea rezultatelor prioritizării proiectelor de investiții publice semnificative ce urmează a fi utilizate în procesul de elaborare a proiectului legii bugetului de stat pe anul 2024.**

Secretar de Stat

Daniela Pescaru

Secretar General

Lucian Ovidiu Heiuș